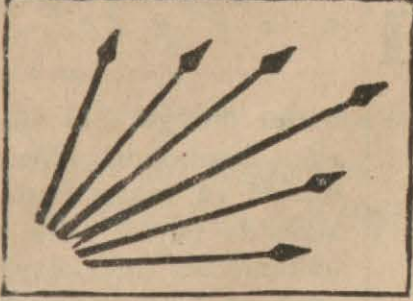

Aydın

ÜÇÜNCÜ YIL
No : 680
CUMA
10
II. Teşrin 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SİYASİ HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

HAZİN BİR YIL DÖNÜMÜ ATATURKU GEÇEN YIL BUGÜN KAYBETTİK

Bir Yıl Sonra

Büyük Atayı, vatanın bağrına, ve kendi gönüllerimize gömdüğümüz acı günün yıl dönümünü yaşıyoruz.

Gözlerimizde bu ebedi hasretin yaşları ve kalplerimizde elemi var...

Onu, bugün hüznle ve teesürle anıyoruz.

Zaten şu geçen üçyüz altmış beş günün hangi anında onu anmadık ?..

O; yarattığı milletin kalbinde yaşamıyor mu ?

Ata; kanda yaşar, canda yaşar...

Onu kanımızda, canımızda, ruhumuzda ve bütün benliğimizde bulmuyor muyuz ?

İçimize bakıyoruz, onu görüyoruz. Dışımıza bakıyoruz, onu görüyoruz. Yurda bakıyor, onu görüyoruz. Etrafımıza bakıyor, onu görüyoruz.

Kurduğu rejimle o; hüviyetimize, varlığımıza, fikirlerimize yerleşmiştir. Dışımızda onun bize hediye ettiği medenî kisve ile onun bir eseriyiz.

Yurdda; Cumhuriyetten, Kemalist rejimden feyz alan, onun dehasının ışığıyla nurlanan yurdda birer sanat abidesi olarak yükselen her baca, dönen her çark, uzanan her demir parçası, yayılan her şosa velhasıl her gün biraz daha güzelleşen, medenileşen her şey bize onu hatırlatıyor.

Her erimizde onun kahramanlığının timsalini, her vatan yavrusunda onun eserini görüyoruz.

Teneffüs ettiğimiz havada onun yarattığı hürriyet ve istiklâlin kokusu var.

Düne kadar etrafımızda hal-kalanan husumet çenberi yerine, vatan hudutlarını bir sevgi ve saygı halesi kuşatmıştır.

Sonu 2 inci sayfada

Çataloğlu

Ağlayan

Resmî Tebliğ

10 İkinci teşrin 1938 - Atatürkün müdavi ve müşavir tabipleri tarafından verilen rapor suretidir.

Reisicumhur Atatürkün umumi hallerindeki vehamet dün gece saat 24 denesredilen tebliğden sonra her an artarak bu gün 10 ikinci teşrin 1938 perşembe sabahı saat dokuzu beş geçte Büyük Şefimiz derin koma içinde terkihayat etmişlerdir.

Müdavi tabipler:

Prof. Dr. Neşet Ömer İrdelp, Prof. Dr. M. Kemal Öke, Dr. Nihat Reşat Belger.

Müşavir tabipler:

Prof. Dr. Akil muhtar Özden, Prof. Dr. Hayrullah Diker, Prof. Dr. Süreyya H. Serter, Dr. M. Kâmil Berk, Dr. Abrevaya Marmaralı.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin Resmî Tebliğ

Müdavi ve müşavir tabiplerin neşredilen son raporu Atatürkün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hadise ile Türk vatani büyük yapıcısını, Türk milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evladını kaybetti. Milletimize içimiz yanarak bu tarifesizgımayan ziyandan dolayı en derin tazimlerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinden ararız,

Şurasını da her şeyden evvel beyan etmeliyizki, ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

Hükûmetimiz içinde bulunduğumuz bu mühim anda bu güne

— Sonu 2 inci Sayfada —

ATATÜRKÜN

Ölümü münasebetile Millî Şef İsmet İnönünün geçen yıl Türk milletine hitaben neşrettiği beyanname

Büyük Türk milletine :
Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürkün fani vücudu istiraht yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer, Türk milletin onun için aşk ve ıftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız itham önünde meydana atılmış, Türk milletin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, aslâ yıpranmayan bir kuvvetle ni-

hayet bütün cihanın şuuruna nufuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da, Atatürk, ömrünün yalnız Türk milletin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hakettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Ne mutlu türküm diyene" dediği zaman, kendi engin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını ne mânalı bir surette hülâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükemmel ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasiyemizde ve bugün hizmet başında, ırfan mubitinde ve geniş halk içinde bulunan bütün vatan-daşların vicdanlarında yerleşmiş olan lâik, milliyetçi, halkçı, inkılâpçı, devletçi, cumhuriyet, bize bütün evsafiyle Atatürkün en kıymetli emane-tidir. Ufulünden beri Atatür-

Devamı 2 inci sahlfede

Gençlik

Atatürkün

Ölümü münasebetiyle

Millî Şef İsmet İnönünün geçen yıl Türk milletine hitaben neşrettiği beyanname

— Baş tarafı 1 nci sahifede —

kün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir. Türk milletinin aziz Atatürke gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir evlat yetiştirebilir bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tazim vazifemizi ifa ettiğimiz bu anda halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımızı ifade etmeği, ödemesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürkün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selamlarım. Bu sözlerim, yazılarım ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetlerle yazımıza iştirak eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımızın ifadesidir.

Devletimizin banisi ve milletimizin fedakâr, sadık hadimi.

İnsanlık idealinin âşık ve mümtaz siması,

Eşsiz karaman Atatürk!

Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk millete beraber senin huzurunda tazim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhlarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

İsmet İnönü
Reisicumhur

Parti vilâyet idare heyeti

Partimiz vilâyet idare heyeti dün reis vekili avukat Neşet Akkorun reisliğinde mutat toplantısını yapmıştır. Bu toplantıda nahiye kongre günleri tesbit edilmiştir.

Aydın: Parti nahiye kongre günlerini yarın neşredeceğiz.

Dikili felâketzedeleri için

Aydın Kızılay merkezine yapılan teberrular

Lira K.

- 950 16 Evvelki yekün
- 17 80 Germencik Naipî köyü halkından]
- 1 00 Nazilli polis memurları
- 24 72 Memleket hastanesi e-tibba, memurin ve müstahdimini
- 5 00 Vilâyet jandarma komutan ve sabayları

998 68 Yekün

Hitlere Münihte suikast yapıldı

Altı ölü, 60 dan fazla yaralı var

Ölenler arasında Hitlerin arkadaşı Rodolf Hest bulunmaktadır. Alman Zabıtası suikastçıları haber verene 500 bin mark mükâfat vâdetti

Paris 9 — Dün Akşam eski nasyonal sosyalistlerin senelik toplantılarını yaptıkları Kelt birahanesinde Hitler [gittikten sonra bir suikast olmuştur. Toplantı salonunda bir infilâk olmuş ve altı kişi ölmüş 60 dan fazla kimse yaralanmıştır.

Bu suikastın yabancı memleket ajanları tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir.

Alman ajansı bildiriyor: Hitler dün akşam Münihe eski nasyonal sosyalistlerin şerefine yapılan senelik toplantı

münasebetiyle gelmiştir. Hitler, Rodolf Hesin yerine [söz almıştır. Acele devlet işleri olduğundan Hitler salonu mutatdan evvel terketmiş ve trene binmek üzere istasyona gitmiş bulunuyordu. İnfilâk Hitlerin ayrılmasından bir az sonra vukua gelmiştir. İnfilâk neticesinde ölenlerin kimler olduğu henüz bildirilmemiştir. Resmen teyit etmemesine rağmen ölümler arasında Führerin arkadaşı Rodolf Hesde vardır.

Gazeteler bu suikastı Enteli-

jens servisin yaptırdığını yazmaktadır.

Fransız gazeteleri de suikastın bizzat Alman gizli polisi tarafından yapılmasının daha muhtemel olduğunu yazmaktadır.

Berlin, 9 — İnfilâk müteakip zabıta münakale yollarını kesmiş ve derhal civarda araştırmalar yapmıştır. Otomobil, araba ve yolcular sıkı bir kontrole tabi tutulmuştur. Suikast failini haber verene 500 bin mark mükâfat vadedilmiştir.

İtalya matbuatı

Belçika ve Holandanın sulh teşebbüsünü alâka ile karşılamaktadır

Roma 9 — Gazeteler Belçika ve Holandanın teşebbüslerini fevkalâde alâka ile karşılamaktadır.

Gazeteler bu meseleden ilk sahifelerinde manşetlerle bahsetmekte ve kraliçe Vilhelmine ile kral Leopold'un fotoğraflarını neşretmektedirler.

Gazeteler bu teşebbüs hakkında doğrudan doğruya mütalea serdetmekten ictinap ederek Belçika ve Holandanın bu teşebbüslerinin Fransız ve İngiliz gazetelerindeki akislerini yazmakta ve bu teşebbüsün menfi bir cevapla karşılanacağı ni işrap etmektedirler. a a

Paris 9 — Reiscumhur Lobron salı günü saat 21 e doğru Belçika ve Hollanda hükümdarlarından bir tavassut telgrafi almıştır. Fransa hükümeti telgrafi alır almaz derhal İngiltere hükümetine temasa gelmiştir.

Londra 9 — Avam kamara-sında Belçika ve Hollanda hükümetlerinin tavassutuna ne cevap verileceği hakkında işçi partisi lideri Bath tarafından sorulan bir suale baş vekil Çem berlayn:

Bu tavassutun İngiltere tarafından büyük bir itina ile tetkik edilmekte olduğu cevabını vermiştir. a a

İngilterenin

Amerikadan satın aldığı tayyareler

Londra 9 — İngiltere tarafından Amerikadan satın alınan tayyareler Newyorktan hareket etmiştir. Evvelce sipariş edilen 456 tayyare şubata kadar İngiltereye gelmiş olacaktır. a a

Holandada askerî hazırlık

Bruksel 9 — Henüz silâh altına çağrılmamış olan son fırka da seferber edilmiştir. Bu suretle Belçika ordusunun mevcudu 600 bine varmıştır. a a

Genç kalemlere ve küçük yazıcılara

Ebedî Şef Atatürkün ölümünün birinci yıl dönümü münasebetile hazırladığımız bu matem nüshasında neşredilmek için bilhassa orta mektep gençlerinden o kadar çok yazı aldık ki, büyük bir kitabı dolduracak kadar kabarık bir yekün teşkil eden bu güzel ve içli yazıların hepsini dört küçük sahifeden ibaret "Aydın,"ın mütevazî sütunlarına sıkıştırmak ve neşretmek imkânını bulamadığımızdan çok üzüldük.

Bunların bir kısmını neşredecek bir kısmını ihmal etmeğede gönlümüz razı olmadı.

Gençliğin ve sevimli küçük yavrularımızın "Cumhuriyet," i kendilerine emanet bırakan ebedî ve lâyetmut atalarına karşı gönüllerinde besledikleri sevgi bağlılık ve tehasürün ve onu kaybetmekle duydukları derin ve sonsuz acının en masum ve en temiz birer ifadesi olan bu yazıları gelecek nüshalarımızda neşretmeğe çalışacağımızı vâdediyoruz.

Resmi tebliğ

Baş tarafı 1 nci sahifede

kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizami ve vaziyeti idame hususunu da büyük Türk milletinin hükümetile tek vücut olarak teyit ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilâtı esasiye kanununun otuz üçüncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda Reiscumhur vekâleti vazifesini deruhte etmişlerdir.

Gene teşkilâtı esasiye kanununun otuz dördüncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reiscumhuru intihap edecektir.

Türkiyenin en büyük makamına teşkilâtı esasiye kanununa göre geçecek olan zatın etrafında hükümetile, şanlı ordusile ve bütün kudret ve kuvvetile Türk milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesinde devam edecektir.

Bu gün ayrılığına ağladığımız Büyük şefimiz Atatürk, her vakit Türk milletine güvendi, eserlerini bu güvenle yaptı, idamesi esbabını da istikbal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedî Türk milleti onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır.

Türk gençliği onun kıymetli vediaşı olan Türkiye cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk, Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşayacaktır.

10/11/1938

Bir Yıl Sonra

— Baş tarafı 1 nci sahifede —

Dün bizi boğmak için üstümüze atılanlar, bugün dost elimizi sıkmaktan gurur duyuyorlar.

Bu kadar bizim olan ve bu kadar biz olan Büyük Atal..

Bugün on yedi milyon evlâdın, onlar için yaşadığın ve aziz varlığını uğurlarında erittiğin on yedi milyon Türk, ölümünün yıl dönümünde acı göz yaşlarıyla mukaddes hatıranı anıyorlar.

Bizi teselli eden bir tek şey vardır:

Savaşta kardaşın, inkılâpta arkadaşın ve her mücadele yolunda yoldaşın olan Millî Şef İnönünün idaresi altında senin eserini tamamlamağa çalıştıkça sana yaklaştığımız hissi...

Aşkı olduğun medeniyet, insanîyet ve sulh yolunda, şeref ve istiklâl yolunda her ileri attığımız adımla bir parça daha sana geldiğimizi hissediyor ve avunuyoruz.

Çok sevdiğin vatanın mukaddes kucağında müsterih uyu!

Her an maneviyetinin kutsî huzurundayız.

Başımızda İnönü ve kalbimizde sen varsın!

Dün bugünden nasıl emin idisek, bugün de yarından öylece eminiz.

Dünya karışır, belki de ters döner. Fakat her badire gibi bizi müsterih ve soğuk kanlı bulur.

Senin izinde yürüyen Türk milleti için bir yıl sonra da, bin yıl sonra da bu daima böyle olacaktır.

Korkumuz yok, pervamız yok. Çünkü;

Ey Ebedî Atatürk! sana inanımız, şanlı İnönüne güvenimiz var

Cataloglu

Garp cephesinde

Almanlar şiddetli taarruzda bulundular

Fransızlar el bombalarıyla mukabele ediyorlar

Paris, 9 — Havas ajansı askerî vaziyet hakkında atideki malûmatı vermektedir.

Bir ayı mütecaviz bir zandanberi ilk defa olarak Almanlar gece karanlığından istifade etmişlerdir.

Bütün cephe ve Mozelle Sar arasında her zamankinden kuvvetli keşif kolları Fransız

mevzilerine tecavüz etmişlerdir. Fransız kıtaatı bu mevzilerin yardımına koştuklarından muharebe çok şiddetli olmuştur.

Karanlık, otomatik silâhların istimalini güçleştirdiği için Fransızlar el bombaları kullanmışlardır. Bilhassa Mozelle Sar arasındaki muharebe şiddetli olmuştur.

Sovyet - İngiliz

Ticaret anlaşmasının neticeleri

Londra 9 — Avam kamara-sında Rus - İngiliz ticaret anlaşması hakkında sorulan bir suale levazım nazırı cevaben: İngiliz ve Rus anlaşması mucibince Rusyadan kereste yüklü 6 vapur gelmiş bulunmaktadır. İngiltere de mütekabilen kolay ve kavruk sevki için lâzım olan tertibatı almıştır. 29 geminin teçhizine ait konturat imza edilmiştir. Demistir. a a

Sulh teklifine

Almanya cevap vermiyor

Paris 9 — Danimarka, İsveç, Norveç kralları ile Finlandiye reiscumhuru, kraliçe Vilhelmine ile kral Leopolda yaptıkları teşebbüse iştirak etmekte olduklarını bildiren telgraflar göndermişlerdir

Berlinden haber verildiğine göre Hollanda ve Belçikanın teşebbüsüne Almanya tarafından hiç bir cevap verilmeyecektir.

Ebedî Şef 3 şubat 1931 salı günü Aydını şereflendirmişlerdi.

Aydın için en mukaddes bir hatıra olan bu ziyarete ait Ajan-sın o tarihteki tebliğini aynen neşrediyoruz :

İzmir, 3 (A. A.) — Gazi Hazretleri bu sabah saat 10 da refakatlerindeki zevat ile birlikte treni mahsusla Aydına hareket buyurmuşlardır.

İzmir mebusu Vasıf Bey de refakatlerinde bulunmaktadır. Merasim yapılmaması hakkındaki tebligata rağmen Gazi Hazretleri istasyonda keşif halk kütlesi tarafından yapılan pek samimi tezahürat ve hararetle alkışlarla teşyi olunmuştur. Vali ile ordu müfettişi Fahrettin Paşa vilâyet hududuna kadar Gazi Hazretlerini teşyi için aynı trenle hareket etmişlerdir.

Aydın 3 (Hu. Mu.) — Reiscumhur Hazretleri bugün Aydını teşrif buyuracakları haber alınmasına ve havanın yağmurlu olmasına rağmen halk daha sabahtan itibaren istasyon ve civarını doldurmuştu. Gazi Hazretlerini hamil olan treni mahsus saat on beşte Aydına muvasalat etmiş-

Ebedî Şef Aydın istasyonundan şehre çıkarken

3 şubat 1931

lerdir. Gazi Hazretleri, müstakbilini selâmlamışlar ve hatırlarını sormuşlardır. Müteakiben otomobillerine binerek halkın coşkun tezahürat ve alkışları arasında ikametlerine tahsis edilen vali konağını teşrif buyurmuşlardır.

Aydın 3 (A. A.) — Reiscumhur Hz. saat 16 da Belediyeyi ve C. H. Fırkasını teşrif ederek azalar ve halk mümessilleriyle konuşmuşlardır. Belediyede şehir işleri hakkında izahat almışlar, firkada ihracat maddeleri yetiştiren muhtelif min-takaların umumi vaziyeti, ihtiyaçları ve istihsal kooperatiflerinin faaliyet ve inkişafı üzerinde uzun müddet tetkikatta bulunmuşlardır. Verilen malûmata nazaran, kredi ve satış kooperatifleri-nin ortaklarına temin ettiği menfaatler ve vasil oldukları inkişaf derecesi bu müesseseleri lâıyk bulundukları itibara mazhar kılmıştır. İncir ve pamuk müstahsilleri gibi tütün, afyon ve üzüm müstahsillerinin de bu nevi birleşmelere muhtaç oldukları ve ihtiyacı temine hazırlandıkları anlaşılmaktadır.

Reiscumhur Hz. bundan sonra Türk ocağını teşrif ederek ocaklılarla hasbihalde bulunmuşlar.

Barişçi Şef

Hariciyede dürüst ve açık olan siyasetimiz, bilhassa, sulh fikrine müstenittir. Beynelmillel herhangi bir meselemizi sulh vasıtalarıyla halletmeyi aramak bizim menfaat ve zihniyetimize uyan bir yoldur. Bu yol haricinde bir teklif karşısında kalmamak içindir ki, emniyet prensibine ve onun vasıtalarına çok ehemmiyet veriyoruz. Beynelmillel sulh havasının mahfuziyeti için, Türkiye Cumhuriyeti, iktidarı dahilinde, her hançî bir hizmetten geri kalmıyacaktır.

929, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

Türkiyenin emniyetini gaye tutan, hiç bir milletin aleyhinde olmıyan bir sulh istikameti, bizim daima düsturumuz olacaktır.

Türkiye coğrafi vaziyeti itibariyle Balkanlarda sulhun muhafaza ve takviyesinde bilhassa alâkadardır.

931, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

Bizim kanaatimizce beynelmillel siyasi emniyetin inkişafı için ilk ve en mühim şart, milletlerin hiç olmazsa sulhu muhafaza fikrinde, samimi olarak birleşmesidir.

932, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

Cumhuriyet hükümetinin komşularıyla ve diğer büyük, küçük devletlerle olan münasebetlerinde ahenkli bir istikrar ve inkişaf göze çarpmaktadır. Sulh yolunda nereden bir hitap gel-diye, türkiye onu, tehalükle karşıladı ve yardımlarını esir-gemedi.

937, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutkundan,,

Ankarada cenaze töreni, yapılırken bütün Aydın halkı aynı maksatla cumhuriyet meydanında toplanmıştı

AĞIT

Yok gayri bizlere uyku dünek vay
Kime bel bağliyak kime dönecek vay
Vay amansız eccl alçak felek vay.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Ağla gözüm ağla yaşlar dil olsun
Kurumuş dereler baştan sel olsun
Çiçek kara açsın çayır kül olsun.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

En büyük, en güzel, en yiğit kayıp
Dereler, denizler çağlar ağlayıp
Rabbim de gözyaşı dökmezse ayıp.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Her gittiği yere o şan verirdi
Arslan, bakışını görse erirdi
Kaşları yelede nişan verirdi.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Bakışları şimşek gibi çakardı
Yarını görürdü, düne bakardı
Kürsüye çıktı mı arşa çıkardı.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Her belâyı önlere arda atardı
Dermandı her derde hemen yeterdi
Babamızı, elimizden tutardı.

*Türklük yüreğini Dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Kaybını yıldızlar bile bileler,
Kırıla kanatlar, sola yeleler,
Kurt kuş duyup cenazene geleler.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Millet Atan gitti başın sağolsun
Ölümü devr açsın yeni çağ olsun
Dağlar birer birer yanardağ olsun.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Gitti her ocağın söndü alevi
Yeryüzü dediğin bir ölü evi
Cihan türbe olsa almaz o devî.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Dönmüş denizler gözyaşı tasına
Dünya ortak çıkmış Türkün yasına
Her evden bir ölü çıkmışcasına.

*Türklük yüreğini dağlasın gayri
Cihan da bizimle ağlasın gayri.*

Gökler ağıtlardan titriyor kat kat
Düştü üstümüze gerilen kanat
Oasuz dünya yarım, insanlık sakat.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

O hep dolu tuttu boş atmadıydı
Söz verince yaptı aldatmadıydı
On beş yıl tek burun kanatmadıydı.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

Bizdendi sevinci bizdendi derdi
Biz uyurduk o bizi beklerdi
Uyudu nöbeti bizlere verdi.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

Kuru yapraklara benzedik bu güz
Her göz kan içinde sapsarı her yüz
Milyonlar biz babadan öksüzüz.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

Gök düşün taprağa toza belensin
Mezarına gece yıldız elensin
Şehitler doğrulsun nöbet dolansın.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

Dünya hem kabrolur hem onu gömer
Yıldızlar kandildir semalar kamer
Sus boğulayazdın sus Aşık Ömer.

*Türklük yüreğini dağlıyor şimdi
Cihan da bizimle ağlıyor şimdi.*

ÂŞIK ÖMER

Raif Aydoğdu ve

R. Y. Tellioglu çok heyecanlı nutuklarıyla "Ebedî Şefin" mukaddes hatıralarını gadettiler

Büstüne meş'aleler yaktık

Son tazim

KÜLTÜRCÜ ŞEF

929, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

932, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

937, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

939, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

941, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

943, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

945, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

947, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

949, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

951, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

953, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

955, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

957, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

959, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

961, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

963, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

965, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

967, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

969, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

971, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

İktisatçı Şef

929, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

932, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

937, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

939, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

941, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

943, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

945, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

947, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

949, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

951, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

953, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

955, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

957, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

959, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

961, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

963, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

965, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

967, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

969, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

971, İkinci teşrin "Kamutayı açış nutuklarından,,

Birinci yıl dönümünde....

Bundan tam bir sene evvel, 10/11/38.. Birinci yıl dönümünü yaşadığımız bu acı tarih.. Türkün banisi, Ebedisi, Yirminci asrın yaşayan bir tarihi.. Yüce Atatürk, o gün aramızdan, bir daha dönmek üzere ayrıldı. Hayır, ayrılan o değildir. Bizi bırakıp giden, kalbimize ilk acı yarayı açan onun yalnız mad-diyatıdır. Onun maneviyatı on sekiz milyon Türkün kalbinde, tek bir yürek gibi çarpıyor.. Maddeten kaybolmuşsa manen yaşıyor.. ve yaşayacak.. Şimdi Ankaranın yüksek tepesinden yarattığı on sekiz milyon varlığa yükselttiği, yoktan varet-tiği vatana gururla ıftiharla bakıyor. Ebediyete kadar hep aynı gözlerle, bu yurdun yükseliş seyrini takip edecek..

Ey türk ulusunun ebedi şefi, yüce Atatürk.. Aziz ruhun müsterih olsun. Türkiye, cumhuriyeti ve ulusuyla hep senin gününde olduğu gibi, tek bir kalp halinde, en yakın arkadaşın Milli Şefimiz İsmet İnönü etrafında, çelik bir kale gibi, senin izinden yürümektedir.

Gösterdiğiniz hedef, Türk ulusunun atideki biricik yoludur.

Ey fani dünyanın ebedi insanı, son'uykunda rahat ve sakin uyu... Türk gençliği, büyük eserini daima yaşatmaya ant içmiştir ve yaşatacağız. İlerleteceğiz, yükselteceğiz. Bütün gençlik bu şanlı, şerefli vazife-yazmetmiş bulunuyoruz.

Milli Şefimiz İsmet İnönü'ne bağlılığımızı. Atatürke verdiğimiz andı, tekrarlar-ların manevi huzurunda saygı ile baş eğeri-z.

Orta okul 3 A. 228
Nihal Arkayın

RADYO

CUMA 10 İkinci teşrin 1939

ANKARA RADYOSU

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

8.30 İstasyonların açılışı.

8.35 Ajans haberleri.

9.05 Ebedi Şef Atatürk'ün ölümünün ilk yıl dönümü münasebetiyle, Milli Şef İsmet İnönü'nün Türk milletine hitaben yaptığı beyanatın Türkçe ve muhtelif ecnebi dillerde okunması.

(Bu neşriyatı müteakip Türkiye radyoları Türk milletinin büyük elemine katılarak tazi-men susacaktır).

12.30 İstasyonların açılışı,

12.35 Ajans haberleri.

12.50 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazi-men susacaktır.

18.00 İstasyonların açılışı.

18.05 Ajans haberleri.

18.20 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazi-men susacaktır.

21.55 İstasyonların açılışı.

22.00 Ajans haberleri.

22.15 Türkiye radyoları, Türk milletinin büyük elemine katılarak tazi-men susacaktır.

Fazla saatlerle çalışan işçilerin ücreti

İcra Vekilleri Heyeti buna dair nizamnameyi kabul etti

İcra Vekilleri Heyeti iş kanununa göre İktisat Vekâletince hazırlanmış bulunan fazla saatlerle çalışma hakkındaki nizamnameyi kabul etmiştir. Ehemmiyetine binaen nizamnameyi geniş bir şekilde gazıyoruz:

Fazla saatlerle çalışma, her hangi bir işte, memleketin ekonomik menfaatleri bakımından yahut mahiyetleri itibarile veya istihsal miktarlarını mutad olan seviyenin yukarısına çıkarmağa ihtiyaçları dolayısıyla, günlük çalışma müddetlerinin, muvakkat zamanlar için, o hükümden daha fazla hadlere artırılmasıdır.

Memleketin ekonomik menfaatleri bakımından fazla saatler çalışabilmesi keyfiyeti İktisat Vekâletinin, ve işin mahiyeti icabı veya istihsal ihtiyacı dolayısıyla fazla saatlerle çalışabilmesi ise, her bir iş yerinin bulunduğu mevkie göre, o sahada iş kanunu tatbikatını tef-tiş ve takibe salâhiyetli olan makamın takdir ve tasvibine bağlıdır.

Fazla çalışma müsaadeleri:

Salâhiyetli makamca onaylanmış olan fazla saatlerle çalışma, ancak bu onaylama kâğıdında açıkça yazılı şart ve tarz lara göre ilgili iş yerinin bütününe teşmil edilebileceği gibi bu iş yerinin bazı kısımlarında hasrolunabilir.

Bundan başka, işin yürütülmesine ait icaplar dolayısıyla vaki olacak talebe göre, saatlerle çalışma keyfiyetinin işçiler arasından muayyen şahıslara veya muayyen gruplara mahsus olarak tatbikine dahi salâhiyetli makam tarafından izin verilmesi caizdir.

Fazla saatlerle çalışma müsaadeleri istinat ettikleri sebeplerden başka hususlar için kullanılmaz.

Fazla çalışmayacak olanlar
Aşağıda sayılmış olan işlerde, türlü işler hakkındaki nizam-nameler veya genel emirlerle tesbit edilmiş bulunan günlük çalışma müddetlerinden fazla saatlerle çalışması caiz değildir. Sağlık kaideleri bakımından günde ancak sekiz saat veya daha az çalışması lüzumu tesbit edilecek işlerde,

Gece addedilen gün devresinde yürütülen işlerde. (Günlük kanunî çalışma müddetinin yarısından fazlası gece devresine tesadüf ettiği takdirde, iş "gece işi" sayılır. Şu kadar ki bu suretle gündüz işi sayılan çalışmalara ilâveten işbu nizam name mucibince tatbik edilen fazla çalışma saatlerinin kısmen veya tamamen gece devresinde cereyan etmesi tecviz edilebilir)

Maden ocakları işleri, kablo döşemesi kanalizasyon ve tünel inşaatı gibi yer altında veya su altında çalışılacak işlerde.

Günde 8 saatten fazla çalıştırılmaları caiz olmayan 16 yaşını doldurmamış kız ve erkek çocuklar hakkında, işbu kanunî çalışma müddetine ilâveten fazla saatlerle çalışma usulü tatbik edilmez.

Gerek iş mukavelesindeki şartlarla veya iş yerinin dahili talimatnamesinde yazılı hükümlerle önceden, gerekse sonradan, fazla saatlerle çalışmaya muvafakatleri alınmış olan işçilerden sıhhatlerinin müsait olmadığı hekim raporu ile sabit olanlar, işbu muvafakatlerine müsteniden fazla çalışmaya icbar edilemezler.

Kanunî günlük çalışma müddetine ilâveten yapılacak fazla çalışmalar günde en çok üç saat olabilir.

Fazla saatlerin hesabında, yarım saatten az olan müddetler yarım saat, fazlası ise bir saat sayılır.

Fazla çalışma saatleri ile çalışılacak günlerin yekûnu bir takvim yılında doksan iş gününü geçemez. Muayyen bir takvim yılı içinde kullanılmak üzere istihsal edilen fazla saatlerle çalışma müsaadesi o takvim yılı içinde kullanılmazsa sukut eder.

Normal çalışma müddetinin hitamından sonra fazla saatlerle çalışma başlamazdan önce bir dinlenme (fasılası verildiği takdirde bu dinlenme müddeti fazla saatlerle çalışma müddeti içinde sayılmaz.

Ancak bu (fasılanın müddeti, fazla çalışmanın salâhiyetli makamca onaylanması sırasında tesbit edilir.

Fazla mesai ücretleri

Her bir fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının % 25 den % 50 ye kadar yükseltilmesi suretiyle ödenir. Bu nisbetin tayininde iş verenlerle işçiler serbestçe anlaşılır.

Ancak :

Ağır ve tehlikeli gündüz devresindeki çalışmalarına ilâveten işbu nizamname mucibince tatbik edilen fazla çalışmaların gece devresine tesadüf eden saatlerinde çalıştırılan işçilerin,

Ulusal bayram, genel tatil ve hafta tatili günlerinde, kapanmak mecburiyetinde bulundukları halde işleme devam eden iş yerlerinde o günlerde kanunî çalışma müddetine ilâveten yapılan fazla saatlerle çalışmaları yürüten işçilerin,

İşbu fazla çalışma saatlerine ait ücretleri normal ücretin saat başına isabet eden miktarının yüzde 50 yükseltilmesi suretiyle ödenir.

Şu kadar ki, 29 ilk teşrin ulusal bayram günlerindeki fazla çalışma saatleri için yapılacak olan yüzde 50 (zamlar o günkü normal çalışmaya ait iki misli ücretin esas tutulması suretiyle hesap ve tesviye edilir.

Parça başına veya yapılan iş miktarına göre ücret ödenen işlerde, fazla saatlar zarfında işçinin istihsal ettiği parça ve iş miktarının hesabında müşkilât çekilmediği takdirde her bir fazla saat zarfında yapılan parçaya veya iş miktarına tekabül eden ücret esas tutularak münzam ücret hesap olunur.

Evvelki fıkrada zikredilen u-

sulün tatbiki kolay olma halde ise fazla saatlerle çalışan tediye devresinde vücutte getirilen parça veya iş miktarına göre normal olarak hesap olunacak ücret yekûnu, işçinin o devrede çalışmış olduğu normal ve fazla saatlerin adedine taksim olunmak suretile bir saate isabet eden normal ücret miktarı tesbit olunur. Bundan sonra fazla saatler için verilecek normal ücretlere ilâvesi lâzım gelen miktar evvelce kabul edilmiş olan yüzde nisbetine göre hesap olunarak mecmu u ayrıca tesviye edilir.

Seferberliğe hazırlık veya seferberlik esnasında icra vekilleri heyeti, memleket müdafaasının ihtiyaçlarını temin eden iş yerlerinde fazla çalışmaya lüzum görürse işlerin cinsine ve ihtiyacın şiddetine göre günlük iş müddetini işçinin azamî çalışma kabiliyetine çıkarabilir.

Bu suretle fazla çalıştırılan işçilere, milli müdafa vekâletine bağlı iş yerlerinde fazla çalıştıkları saatler için kanunî çalışma müddetine ait ücretin her saatına tekabül eden miktarı nisbetinde fazla ücret verilir. Diğer iş yerlerindeki işçilere verilecek ücret ise işbu nizamnameye uygun olan hükümleri mucibince ödenir.

Fazla çalışma saatleri

Fazla saatlerle çalışmalara tekabül eden ücretler, iş yerinin işçi ücretlerini kayda mahsus olan hesap defterlerinde ve işçilerin istihkaklarını alırken imzaladıkları ücret bordrolarında bu ücretlerinin nisbetlerini ve kaçar saatlik fazla çalışmaya karşılık olduklarını tavih edici kayıtlarla gösterileceği gibi, iş kanununun 21 nci maddesi hükümüne her bir tediye işçiye verilmesi icap eden ücret puslalarında veya işçilerin yanında bulunan ücret defterlerinde dahi yukarıda yazılı olduğu veçhile ayrıca kayıt ve tasrih edilir.

İşçilerin fazla saatle ait olmak üzere işlemiş bulunan ücretleri, normal saatlere ait ücretlerle birlikte ve iş kanunun 19 ncu ve 20 nci maddeleri mucibince vaktinde ödenir.

— Sonu var —

Vilâyetlerimizin

Yeni teşkilât kadroları

İcra Vekilleri heyeti 4 vilâyetimiz müstesna olmak üzere 59 vilâyetimizin yeni bareme göre hazırlanmış bulunan kadrolarını kabul etmiştir. Kadrolar önümüzdeki günlerde vilâyetlere gönderilecektir.

C. H. P.

Köprülü, Veysipaşa semt ocağı reisliğinden:

Ocağımızın yıllık kongresi 10 /11/39 Cuma günü akşamı saat 20 de Parti binasında yapılacağından ocağımızda yazılı azanın teşrifleri rica olunur.

Büyük Atamızın ölümü

Nihayet, her insan gibi, büyük Atamız da öldü. O, çok kısa süren ömründe hiç bir insana nasip olmayacak kadar büyük işler yaptı. Silâhı, cephanesi düşmanlarının eline teslim edilmiş ve ölüme sürüklenmiş olan milletini yeniden diriltti. Onu hem düşmanlarının hem de padişahların elinden kurtardı. Bize, en büyük nimet olan cumhuriyeti verdi. Ve kalplerimize millet, cumhuriyet sevgisini aşıladı.

Çalışmanın, yükselmenin zevkini tattırdı. On beş yıl içinde yurdumuzda o kadar iş yapıldı ki saymakla tükenmez. Eskiden bizi hor gören, bize yüksekte bakan Avrupa milletleri bugün yaptığımız işlere hayretle bakıyorlar, karşımızda saygı duyuyorlar. Onun elile artık biz de medeni devletler arasına girdik. Yaşayacağımıza, her şeyde en ileriye geçebileceğimize imanımız var.

*

Bu gün, Atamızın ölümü ile kalplerimiz sızlamakta. Bu acıyı bize güvenerek, emanet ettiği cumhuriyeti koruyarak ve yükselterek azaltabiliriz. Çalışmamız devam ettikçe milletimiz ve yurdumuz yükselecek ve bir gün, dünyanın en kuvvetli milleti olacağız.

Biz bunu yapmağa çalıştıkça Büyük Atamızın ruhu sevinecektir. Bizim de büyük teslimimiz bu olacaktır.

*

Bugün başımızda, Atamızın sağ kolu ve aynı yolun en büyük yolcusu büyük İnönü var. Biz, onun önderliği ile, bu yolda yürümeye azmettik, andıktık. Bu andımız bize daima medeniyet yolunu gösteren bir ışık olacaktır.

Aydın O. O. S. III. A. No. 190
Sabahat Şahin

B. izzet Apaydın

İncirliova Parti binasının mefruşatı için 50 lira teberru etti

Her hayırlı işde kıymetli yardımlarını esirgemeyen kıymetli tüccarlarımızdan B. İzzet Apaydın bu kere inşaatı biten İncirliova Parti binasının mefruşatına sarfedilmek üzere 50 lira teberru etmek suretiyle Cumhuriyet Halk Partisine karşı olan sevgisini bir kere daha göstermiş olduğundan İncirliova Parti heyeti kendisine gazetemiz vasıtasıyla teşekkür etmektedir.

Abone geraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
3 aylığı 150 kuruştur.
İdare yeri: Aydında C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilanlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi